

BIOMY

a) tropické deštné pralesy:

(tropická džungle) - v rovníkové oblasti, roční srážky 2000-8000 mm, průměrná teplota 25-27°C

Rostliny - časté liány, epifyty, houby.

Živočichové - papoušci, kolibříci, opice, množství hmyzu.

Na souši = tento ekosystém (biom) s největší biodiverzitou,

Vysoká primární produkce.

Původně přes 8 % plochy souše – dnes tato plocha snížena přeměnou na plantáže, rýžová pole, pastviny.

Celosvětově jsou tropické lesy významným stabilizátorem životního prostředí v celé biosféře: spotřebovávají oxid uhličitý, produkují kyslík, představují zdroj genofondu nových, dosud nepoznaných plodin a léčivých rostlin.

b) tropické opadavé a poloopadavé lesy

Chladné období: 15-20 °C, teplé období 25-30°C

Srážky: 1500-2000 mm

Rostliny: listnaté lesy v období sucha opadávající, převážně v nejvyšších patrech (stř. Afrika, Stř. a Jižní Asie).

Rok se rozděluje na období dešťů a období sucha.

Živočichové: opice, tapír.

c) savany

Teploty klesají až k 0 °C, srážky 400-1000 mm (stř. Afrika, Amerika, Austrálie)

Rok se rozděluje na období dešťů a období sucha. Rozsáhlé plochy travin a křovin doplňují osamocené stromy nebo hájky, popř.. tyto plochy přecházejí v řídký les.

Půdy: silná a dobře vyvinutá humusovitá vrstva.

Živočichové: sloni, nosorožci, antilopy, gazely, zebry, lvi, hyeny atd.

Zvláště v Africe jsou velké plochy vypalovány a přeměňovány na pole.

d) tropické pouště a polopouště

Teplotní rozdíly mezi dnem a nocí 40°C, 11 měsíců bez srážek, kamenité nebo písčité půdy.

Jsou charakteristické pro oblast tropů- tvoří okolo 20 % celkové rozlohy pevnin.

Život v nich je omezen pouze na několik málo odolných rostlin - sukulentů a efemery (rostliny s Krátkou vegetační dobou).

Živočichové: hadi, ještěři.

Největší poušť: Sahara, Arabská poušť, dále pak v Mexiku, J. Americe* Austrálii.

e) tvrdolisté křovinaté lesy

Teploty: 15-20 °C, srážky 1000 mm

(Porosty kolem Středoziemního moře, ostrůvkovitě Irán, Kalifornie, jižní Amerika, Austrálie, jižní Afrika),

Sušší a teplejší oblasti s dostatečnými dešti.

Rostliny většinou keřovité s tuhými listy - vavříny, olivy, pinie, cedry, blahovičníky.

Živočichové: kozy, ovce, koala.

Půdy hnědočervené, dostatek Ca.

Díky pastvě tyto křovité lesy v Evropě téměř vymizely.

f) lesy s vlhkým, středně teplým klimatem

Nejteplejší měsíc - kolem 22°C, nejchladnější - 8-12°C srážky 3000-2800 mm

(lesy Číny, Japonska, Koreje, Kanárských ostrovů)

Rostliny: duby, javory, magnolie.

Živočichové: cibetka, panda.

g) opadavé listnaté lesy:

Původní typ lesa, který se před příchodem člověka vyskytoval téměř na celém území naší republiky.

Nejchladnější měsíc: - 5 až 2°C, nejteplejší 14-19°C, srážky -500-1000 mm.

Rostliny: doubravy a bučiny Evropy s keřovým patrem, habry, javory.

Živočichové: veverka, liška, plch.

Oblast charakteristická střídáním ročních období a větším množstvím srážek.

Půdy: humusovité hnědozemě

Značná část těchto lesů byla přeměněna na smrkové (borovicové) lesy.

h) stepi (prérie, pampy):

Sušší podnebí - srážky 250-650 mm, nízké zimní teploty (- 10 až -15°C, v létě 20-25°C).

Eurasie a Severní Amerika mezi 35-55° severní šířky

Rostliny: trávy, cibulnaté rostliny, bez dřevin.

Živočichové: psoun prériový, sysel, bizon, koně.

Půdy: vysychající, bohaté na Ca (černozemě) - pěstování obilí.

i) pouště a polopouště mírného klimatu:

Srážky kolem 200 mm, velké výkyvy teplot.

Rostliny: tamaryšky, juka.

Živočichové: ještěrky, velbloud dvouhrbý, křečící.

j) boreální jehličnaté lesy:

Rozdíl teplot 30-50°C, srážky 450-600 mm (jehličnaté lesy sever. polokoule)

Severní oblast Sibíře, Kanady, Aljašky.

Rostliny: limba, jedle, meruzalky, vrby.

Živočichové: medvěd, sobol, los.

Půdy většinou kyselé s vyschlou vrstvou těžko rozložitelné opadanky jehličnatých stromů.

Častá jsou rašeliniště.

k) tundra

Zima 9-11 měsíců, vegetační období příslušně zkrácené, srážky 150-300 mm (65 -70° severní šířky).

Bezlesá krajina porostlá většinou mechy, lišejníky, odolnými trávami, a pouze místy keřovými vrbami, či břízami. Tundra se rozkládá ve studeném pásmu při severním polárním kruhu, kde teplota vystupuje nad bod mrazu pouze několik týdnů v roce.

Půdy: po většinu roku zmrzlé.

Živočichové: sob, liška polární, medvěd lední, sovice sněžná.

Srážky nejsou příliš vysoké.